

XXIV Fira de l'Oli de les Terres de l'Ebre.

El proper cap de setmana se celebra a Jesús la XXIV Fira de l'Oli de les Terres de l'Ebre i III Fira de la Garrofa, i el 19è Concurs de Pintura de Jesús

Caminada pel GR-99.

Avui al matí tindrà lloc la caminada popular pel GR-99 al seu pas per la Ribera d'Ebre, i més concretament entre les poblacions de Móra d'Ebre i Miravet.

La campanya contra l'espoli arriba ja a les 98.200 signatures

M. PALLÀS
MONTSIÀ

L'advocat Francisco Zapater va posar en marxa el moviment, que ha batut rècords

Més de 98.200 persones han signat ja a través de la plataforma digital *Change.org* una petició adreçada al Parlament de Catalunya per tal d'evitar l'espoli d'oliveres mil·lenàries al territori del Sénia.

La persona que va posar en marxa la petició, el passat 19 de desembre, és l'advocat de Tarragona Francisco Zapater. Com ja va informar el *Diari* fa un mes, en només aquest temps la campanya ha aconseguit una astronòmica xifra de signatures, que no deixa de créixer cada dia, a cada minut. «Et semblaria bé que els turistes s'emportessin, pedra a pedra, l'Al-

hambra de Granada o l'Amfiteatre romà de Tarragona? Doncs això és el que està succeint al Montsià, on estan arrancant i emportant-se centenars d'oliveres mil·lenàries perquè adornin jar-

L'alarma sobre l'espoli d'oliveres mil·lenàries va saltar l'any passat, a Ulldecona

dins»; així arrenca la petició a la plataforma.

L'advocat recorda que des de fa 10 anys que la Generalitat Valenciana té una llei que prohibeix arrancar aquesta classe d'arbres. «Però a Catalunya no existeix aquesta llei, de forma que molts creuen la frontera i en els darrers anys s'han arrencat un miler d'oliveres en territori català», explica.

«I això és un espoli inadmissible». Zapater va iniciar la campanya amb la voluntat d'arribar al màxim de persones possibles per sensibilitzar la ciutadania. «Intento sensibilitzar i cridar l'atenció. Ningú no estaria d'acord amb que s'emportessin l'aqüeducte de Tarragona. Però com el territori del Sénia està més lluny, ja gairebé no és Catalunya, no el tenen en compte. Les oliveres mil·lenàries són també patrimoni històric», valora Zapater.

La presència d'aquestes oliveres ha definit el paisatge, amb un mosaic d'arbres i construccions de pedra seca (també declarades recentment Patrimoni de la Humanitat), la cultura i l'economia del territori al llarg de la història. Des de grups com la plataforma *Salvem lo Montsià* es reivindica que no són tan sols arbres, sinó que són monuments patrimonials amb una llarga vida i història al seu darrere, i és precisament això el que volen defensar lluitant contra l'espoli. Des de la Mancomunitat Taula del Sénia es confia també que el reconeixement com a Sistema Important del Patrimoni Agrícola Mundial (SIPAM) per la FAO, l'organització de les Nacions Unides en Agricultura i Alimentació, ajudarà també a avançar en la protecció de les oliveres i contra l'espoli que viuen.

Imatge de l'espoli d'oliveres a la comarca del Montsià.

FOTO: JOAN REVILLAS

Verkami per finançar el conte 'Arrelades'

N. M.
MONTSIÀ

La plataforma ciutadana *Salvem lo Montsià* i l'entitat *Graellsia* impulsen un projecte divulgatiu

Un projecte impulsat per la plataforma ciutadana *Salvem lo Montsià* i l'entitat *Graellsia* amb l'objectiu de conscienciar la societat de la necessitat de protegir les oliveres centenàries i mil·lenàries.

Ha començat la campanya de verkami per al conte «Arrelades» que conta la relació entre les oliveres i les persones. Una relació de respecte i amistat que ens ve des de l'època dels romans.

La filosofia del conte és entendre que el nostre paisatge (el del sud de Catalunya i del nord del País Valencià) està protagonitzat per les oliveres, les quals contribueixen al patrimoni natural, històric i cultural del nostre país.

I per molt quotidianes que ens puguin semblar, les oliveres d'aquesta zona són centenàries i fins i tot algunes mil·lenàries, aspecte que ens destaca del conjunt del país i ens atorga un valor en l'àmbit mundial. Les oliveres, forment part del nostre paisatge agrícola, i tot i el pas dels segles gairebé no s'han modificat.

Per difondre aquest missatge i estendre'l al conjunt de la ciutadania, la plataforma *Salvem lo Montsià* i l'entitat *Graellsia* han impulsat la campanya per finançar el conte «Arrelades». Aquestes plataformes ciutadanes vetllen per protegir les oliveres centenàries i mil·lenàries de l'espoli brutal que estan sofrint a causa de l'especulació capitalista. Consideren que com a territori hem de tenir clar que són l'herència dels nostres avantpassats i que cal preservar i cuidar. Per això es necessita una protecció efectiva d'aquests arbres que són un monument viu de la nostra història.

Arrelades és un treball col·lectiu, escrit per Guillem Riba Gauxachs i il·lustrat per: Ignasi Blanch Berlin Wall, Roc Blackblock, Regine Sahmel, Sònia Pérez, Pere Millán, Silvia Franzher, Rut Vallés, Jordi Verdes, Agustí Forner, Sergi Ramírez, Josep Redó, Otto Bonne, Imma Martín i Laia Ortiz Sansano (també maquetadora). A més a més, «Arrelades» és també un projecte sense cap afany de lucre. Totes les persones que participaran el projecte ho fan de forma totalment altruista, i tots els diners que obtindrem del Verkami aniran destinats a imprimir el màxim nombre d'exemplars del conte per tal de poder-lo distribuir de forma gratuïta per escoles i biblioteques.

ció de Catalunya, dels ajuntaments i de les cooperatives, es buscaran persones disposades a tornar-les a posar en producció. A aquestes persones se'ls oferirà formació per portar a terme els treballs necessaris de recuperació primer i de producció després. «És necessari que ajuntaments i cooperatives anem de la mà», considera el president.

L'objectiu general del projecte Olimil és fer d'aquests arbres un recurs de desenvolupament econòmic i social i també evitar l'abandonament del cultiu d'aquests arbres, generant nous llocs de treball i facilitant el relleu generacional.

Els ajuntaments del territori tot just aquesta setmana han rebut informació del projecte, i també col·laboraran oferint informació dels propietaris i als veïns. «Si les cooperatives ja detecten socis interessats en reactivar les oliveres per produir oli, el nombre de persones aturades participants al projecte serà menor. Això ho veurem més endavant», apunta Antich.

La Mancomunitat calcula que amb aquest projecte l'oli d'oliveres mil·lenàries es podria doblar o fins i tot triplicar. Hi ha 5.000 oliveres però es calcula que només 1.000 són productives. També la producció d'oli de qualitat d'oliveres no mil·lenàries es podria augmentar en un 30% recu-

Per les seues grans dimensions, les oliveres mil·lenàries són més difícils de treballar

perant aquelles actualment abandonades.

El futur del territori

El territori del Sénia és on hi ha la major concentració d'oliveres mil·lenàries del món, amb més de 5.000 exemplars, catalogats oficialment, en la zona limítrofa de Catalunya, la Comunitat Valenciana i l'Aragó. Es tracta d'arbres amb un perímetre de tronc superior als 3,5 metres a 1,3 metres del sòl, alguns d'ells datats amb centenars i fins i tot més de mil anys. La més antiga és la Farga de l'Arió, al terme d'Ulldecona, que un estudi científic ha datat en 1.704 anys. Ulldecona té prop de 1.400 exemplars, seguit de la Sénia, amb 200 i Godall, amb un centenar, aproximadament.

«Les oliveres mil·lenàries són el que a la llarga identificaran aquest territori», conclou el president de l'associació.

Cal recordar que les oliveres mil·lenàries del territori del Sénia han estat declarades recentment Sistema Important del Patrimoni Agrícola Mundial (SIPAM) per la FAO, l'organització de les Nacions Unides en Agricultura i Alimentació amb seu a Roma. Es tracta d'un nomenament anàleg al de Patrimoni de la Humanitat de la Unesco, amb el que ja s'han reconegut una cinquantena d'espais agrícoles singulars d'arreu del món.